

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือสังกัดกรุงเทพมหานครมีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและรองผู้บริหาร 4 ฝ่าย
ครูหัวหน้ากลุ่มสาระโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนเขต
ทั้งหมด 8 เขต มีจำนวน 89 โรงเรียน จำแนกผู้บริหาร จำนวน 445 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 712
คน รวมเป็น 1,157 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และรองผู้บริหาร 4 ฝ่าย และครูหัวหน้ากลุ่มสาระต่างๆ
ในโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกผู้บริหาร จำนวน 207คน
และครูหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 249 คน รวมเป็น 456 คนตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970,
pp.607-608) ค่าความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	จำนวนเขต	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหาร	ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ	รวม	ผู้บริหาร	ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ	รวม
1	สำนักงานเขตธนบุรี	17	85	170	225	40	45	85
2	สำนักงานเขตคลองสาน	7	35	70	105	20	29	49
3	สำนักงานเขตบางกอกใหญ่	6	30	60	90	17	21	38
4	สำนักงานเขตบางกอกน้อย	15	75	150	225	30	38	68
5	สำนักงานเขตคลังชั้น	16	80	160	240	30	36	66
6	สำนักงานเขตบางพลัด	11	55	110	165	28	30	58
7	สำนักงานเขตจอมทอง	11	55	110	165	28	32	60
8	สำนักงานเขตทวีวัฒนา	6	30	60	90	14	18	32
รวม		89	445	712	1,157	207	249	456

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงธนเหนือสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้ากลุ่มสาระ โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงธนเหนือสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรม 10 ประการของผู้บริหารเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's Scales จำนวน 50 ข้อ

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของ (\bar{x}) เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรม 10 ประการ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2542, หน้า 166) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีระดับการบริหารตามแนวทศพิธราชธรรมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีระดับการบริหารตามแนวทศพิธราชธรรมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีระดับการบริหารตามแนวทศพิธราชธรรมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีระดับการบริหารตามแนวทศพิธราชธรรมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีระดับการบริหารตามแนวทศพิธราชธรรมน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการทฤษฎีแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรม 10 ประการของโรงเรียนประถมศึกษากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม ตามแนวทศพิธราชธรรม

2. สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ได้เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรม 10 ประการของโรงเรียนประถมศึกษา ประการละ 5 ข้อรวม 50 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตลอดจนการใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วนั้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ดร. อานาจ ช่างเรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนประชาณีเวศน์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

4.2 ดร. วิชาญ เจริญวิไลรัตน์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนนาหลวง สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

4.3 ดร. จามรี จำเมืองรองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดบางประกอก สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารและรองผู้บริหารที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 200-201) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขพร้อมกับให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจก่อนแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเนื้องานเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานครเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยไปพบด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์จำนวน 465 ฉบับ เก็บคืนได้ 456 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 95

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์นำแบบสอบถามลงรหัสและศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ และแสดงจำนวนร้อยละ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ระดับการบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้ากลุ่มสาระ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อตามแนวทศพิธราชธรรม 10 ประการหลัก คือ ด้านทาน ด้านศีล ด้านบริจาค ด้านอาชชวะ ด้านมัททวะ ด้านตปะ ด้านอักโกระ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธนะ (เจริญ สุวฑฒโน, 2549, หน้า 34-43)

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบการใช้การบริหารการศึกษาตามแนวทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงธนเหนือสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้ากลุ่มสาระ จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ ใช้สถิติ t-test (Independent)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการศึกษาของ วาโร เฟ็งส์วัตต์ (2551, หน้า, 250, 260, 283, 284, 296) ดังนี้

1. ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน ร้อยละ
	f	แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum fx$	แทน ผลรวมของค่าความถี่ทั้งหมด
f	แทน ค่าความถี่
X	แทน จุดกึ่งกลางของอันตรภาคชั้น
n	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ข้อมูล หรือคะแนนแต่ละตัว
	\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนข้อมูล หรือคะแนนทั้งหมด

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน t – test (independent)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนก
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

5. ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (\text{Index of item objective congruence})$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

6. ค่าความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (L. I. Cronbach)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ